

1- Sen bir asker olduğun için askerlik temsilatıyla, sekiz hikâyecikler ...

Ey kardeş! Benden birkaç nasihat istedin. Sen bir asker olduğun için askerlik temsilatıyla, sekiz hikâyecikler ile birkaç hakikati nefsimle beraber dinle. Çünkü ben nefsimi herkesten ziyade nasihate muhtaç görüyorum. Vaktiyle sekiz âyetten istifade ettiğim sekiz sözü biraz uzunca nefsime demiştim. Şimdi kısaca ve avam lisanıyla nefsime diyeceğim. Kim isterse beraber dinlesin.

Üstad Bediüzzaman Said-i Nursî' hazretlerinin bu ifadeyi özellikle bu şekilde kurmasının arkasında hem derin bir terbiye usûlü hem de çok bilinçli bir irşad metodu vardır.

Sen bir asker olduğun için askerlik temsilatıyla...

Askerlik temsili: Muhatabın dünyasına girmek içindir. Askerlik kullukla örtüşen bir temsildir:

- Asker, kumandanına itaat eder; kul da Rabbine itaatle kul olur.
- Asker dış düşmanla cihad eder; kul ise hem nefsiyle hem de düşmanlarıyla.

Bu yüzden askerlik: Kulluk hakikatının **dünya içindeki provası gibidir.**

“Herkes kendi âleminde bir kumandan olduğundan, âlem-i asgarında cihad-ı ekber ile mükelleftir.” *Divân-ı Harb-i Örfî, s. 62; Hutbe-i Şâmiye, s. 89*

Bu konuda Üstadımız şu açıklamayı getiriyor:

“Ben Sözler’i yazarken ihtiyarsız olarak ekser temsilâtı, şuunat-ı askeriye nev’inde zuhur ediyordu. Ben hayret ediyordum. Neden böyle yazıyorum, sebebini bulamıyordum. Sonra hatırıma geldi ki, belki istikbalde şu Sözler’i hakkıyla anlayacak, kabul edip hırz-ı can edecek en mühim talebeleri askerîden yetişecek. Onun için böyle yazmaya mecbur oluyorum, düşünüp o kahraman askerleri bekliyordum.”

“İşte mağrur olma, şükret; sen o askerlerden bahtiyar birisisin ki, evvel yetiştin.

Yirmi dört aded Sözler’i meşagil-i dünyeviye içinde yazmaklığın, benim bu hüsn-ü zannımı teyid etti.” Barla Lahikası, 208. Mektup; Hulusi Beye Hitaptır.

Ayrıca Üstadımız burada çok önemli bir **usûl** uygular: Hakikat, muhatabın diliyle anlatılır. Asker; emir, disiplin, nöbet, itaat, sefer, kumandan bilir. Bu kavramlar üzerinden anlatılan iman hakikati: Soyut kalmaz, hayata temas eder, zihinde yer eder.

Bu yüzden Risale-i Nur’da bazen askerlik, bazen ticaret, bazen padişah-halk, bazen yolculuk temsilleri kullanılır. Çünkü hakikat soyut değil, yaşanır hâle gelmelidir.

İman Hizmetkârlarına ders: Muhatabın dünyasına ve frekansına gir. Hakikati kendi dilinle değil, muhatabın diliyle anlat. Gençle genççe, işçiyle iş üzerinden konuş. Hakikat değişmez, lisan değişir.

“Sekiz hikâyecik”

“Sekiz hikâyecik” demesi: Hakikati yumuşatmak içindir. Dikkat et: “Sekiz hakikat” demiyor. “Sekiz hikâyecik” diyor. Neden? Çünkü:

- Hakikat kelimesi → nefsi ürkütür
- Hikâye kelimesi → kalbi rahatlatır

İnsan: Hikâyeyi dinlerken savunmaya geçmez. Fark etmeden hakikatin içine girer. Bu, kalbe giden kapıyı zorlamadan açma sanatıdır. Kur’ân’ın kendisi temsil dili kullanır.

وَتِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۚ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

Biz bu misalleri insanlara veriyoruz, onları ancak bilenler anlayabilir. Ankebût

Sûresi 43. Ayet

İman Hizmetkârlarına ders: Hakikati hikâye ile giydir. Hüküm serttir, temsil yumuşaktır. Hikâye kalbi açar, hakikat içeri girer.

...Nefsimle beraber dinle.

Nefsi merkeze alarak söze kuvvet vermek.

Üstad “size nasihat ediyorum” demeyip “nefsime diyeceğim” der; çünkü nasihat eden konumuna geçmek muhatabın nazarında acaba gizli bir üstünlük duygusu mu kuruyor diye nefsin savunmaya geçmesine sebep olur. Ama nefsin muhatap alarak konuşunca: Kendini üst makamda değil, imtihan edilen yerde konumlandırır. Sözü ihlâs zeminine oturtur. Dinleyen kişinin kalbinde “bana yukarıdan konuşuluyor” hissini kırar. Yani bu bir edep ve ihlâs tedbiridir.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ

Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyleri niçin söylüyorsunuz? *Saff suresi, 2. ayet*

İman Hizmetkârlarına ders: “Muhatabı değil, nefsi hedef al.” “Size söylüyorum” deme; “nefsime söylüyorum” de. Nefsi vuran söz, cemaatin kalbine iner. Nefsi vuran söz, cemaati terbiye eder.

“Çünkü ben nefsimi herkesten ziyade nasihate muhtaç görüyorum.”

Nefsi herkesinkinden daha muhtaç görmesi.

Bu, bir tevazu cümlesi gibi görünür. Ama aslında imanî bir şuurun ifadesidir. Bu yüzden: “Ben kurtuldum” demiyor. “Ben anlatayım, siz düzeltin” demiyor. “Benim nefsim düşmanım” diyor. Bu, nefs-i emmâreye karşı uyanıklığın zirvesidir.

اتَّأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ

Kitap’ı okuyup durduğunuz halde kendinizi unutur da başkalarına mı iyilikle emredersiniz? Düşünmez misiniz? *Bakara Sûresi 44. Ayet*

İman Hizmetkârlarına ders: “Kendini kurtulmuş görme.” “Ben kurtuldum” diyen kaybeder.

“Benim nefsim düşmanım” diyen uyanıktır. Hizmet, önce kendinle cihaddır.

“... kısaca ve avam lisanıyla nefsimi diyeceğim.”

“Avam lisanıyla” demesi: **Umumî istifadeyi hedeflediği içindir.** Üstad çok derin bir âlim olmasına rağmen “kısaca ve avam lisanıyla” demeyi tercih eder. Çünkü:

- Risale-i Nur sadece yüksek mânâları anlayanlara değil, herkese hitap eder
- En zor hakikatler, en sade dille anlatılır

Bu, Kur’ânî bir usuldür:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ؟

“Biz her peygambere kavminin diliyle gönderdik.” (İbrahim Suresi, 4. Ayet)

“İnsanlara akıllarının alacağı şekilde konuşun.”

(Hz. Ali - Beyhakî, Şuabü'l-İman)

Hakikat derin ama dil sade olmalıdır.

İman Hizmetkârlarına ders: Avam lisanını esas al. Derinlik karmaşıklık değildir. Hakikat sade olursa yayılır. Hizmet, anlaşılma içindir; hayran bırakmak için değil.

“... nefsimi diyeceğim.”

Asıl büyük sır: Nefsi muhatap alan söz, herkesi vurur. İnsan bir söz dinlerken şunu hissederse: “Bana söylüyor”, “Beni eleştiriyor”, “Beni hedef alıyor” hemen iç savunma başlar.

Ama söz şöyle gelirse: “Ben kendime söylüyorum...” Dinleyen ne der? “Bu beni hedef almıyor.” “Bu bir başkasının muhasebesi.” Ve tam bu noktada: Kalp açılır. Zihin direnç üretmez. Hakikat dolaylı yoldan içeri girer. Nefse söylenen söz, nefsin kalkanını aşar. Çünkü nefse söylenen söz, herkese isabet eder ve savunmayı devre dışı bırakır.

İnsan kalbi, yapmacık nasihat ile yaşanmış muhasebeyi ayırt eder; Üstadın dili lafla değil, bedeli ödenmiş bir hakikatin dilidir. Risale okunurken sık yaşanan hâl şudur: “Bu satır beni anlatıyor.” Neden? Çünkü Üstad “sen böylesin” demez. “Nefis böyledir” der. Ama nefis, kendi aynasını tanır; kendi yüzünü görünce inkâr edemez ve kendi tarifine rastladığı anda vurulur.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ۚ ۚ

Nefsini arındıran kurtulmuştur. Şems Sûresi 9. Ayet

İman Hizmetkârlarına ders: En büyük sır: Nefse konuş. Nefse söylenen söz, herkesi vurur. Çünkü kalp, yapmacığı değil, yaşanmış muhasebeyi tanır.

“Kim isterse beraber dinlesin”

“Kim isterse beraber dinlesin” demesi: Zorlamadan davet.

“Kim isterse beraber dinlesin” demesi, sıradan bir nezaket ifadesi değil; bilinçli, ölçülü ve Kur’ânî bir davet üslûbudur. Cenab-ı Hak, “Ben ilahım” diyecek kadar azgınlaşan, küfür ve inatta ileri giden, İsrailoğullarına zulmeden Firavun’a; hidayet bulmayacağını bildiği hâlde Hz. Musa (as.) ve Hz. Harun’u gönderir ve onlara şöyle buyurur:

فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَيْنًا لَعَلَّهُ يَتَذَكَّرُ أَوْ يَخْشَىٰ

Ona yumuşak söz söyleyin. Belki o, aklını başına alır veya korkar. Tâ-Hâ Sûresi
44. Ayet

وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ شَاءَ فَلْيُكْفُرْ ۚ

Ve de ki: O hak Rabbimizdendir. Artık dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin.
Kehf Sûresi 29. Ayet

İman: Zorla olmaz. Baskıyla tutmaz. Mecburiyetle kök salmaz. Üstad bu cümleyle şunu söyler: “Ben hakikati söylüyorum ama iradeni ipotek altına almıyorum.” Çünkü zorla kabul edilen şey iman değil, taklittir. Baskıyla dinlenen söz kalbe değil, kulağa girer. Bu yüzden davet tekliftir; dayatma değildir. İman, isteyeninin yolculuğudur.

Hem insan nefsi, **“beni ikna etmeye çalışıyor, beni düzeltmeye niyetli, bana ders veriyor”** hissine kapıldığı anda kapanır; fakat **“kim isterse...”** denildiğinde tehdit algılamaz, savunma kalkanlarını indirir ve dinleme moduna geçer.

Hem bu cümlede üstten bir çağrı yoktur. Sadece: “Ben nefsimi söylüyorum. Dileyen olursa, beraber dinlesin.” Yani: Kendini merkezden çeker. Sözü merkeze koyar. Muhatabı eşit seviyeye davet eder. Bu, benliksiz irşaddir.

İman Hizmetkârlarına ders: Zorlamadan davet et. Bugün insanların dinden kaçmasının büyük sebeplerinden biri şudur: Üslûp baskıcı, dil yargılayıcı, davet tehditkâr.

Üstad ise asırlar öncesinden şunu koyuyor: “Ben bağırıyorum. Ben çağırıyorum. Sen de bağırma, çağır. Rehber ol; yürütmeye kalkma. ‘İstersen gel.’” İşte bu yüzden Risale okuyucusunu kaçırmaz. Kalpte yer edinir. Zamanla dönüşüm sağlar.

Özetle Üstad neden böyle dedi?

1. Muhatabın dünyasından konuş
2. Hakikati hikâye ile giydir
3. Sözü nefse söyle
4. Kendini kurtulmuş sayma
5. Sadelikten ayrılma
6. Nefse konuş
7. Zorlamadan davet et

Bu giriş bir “metin” değil, bir **usûl beyanıdır**. Üstad henüz hakikate girmeden, sekiz sözden bahsetmeden, nasihate başlamadan önce şunu yapıyor: Hizmetin metodunu fiilen gösteriyor. Çünkü hizmet yanlış üslûpla yapılırsa, hakikat doğru bile olsa tesir doğmaz. Üstad en başa bunu koyarak diyor ki: “Önce yolunu öğren, sonra yürü.”

لَا وُصُولَ بِغَيْرِ أُصُولٍ **Usûl olmadan vusûl olmaz.**

Evet, bu giriş iman hizmetkârlarına verilmiş sessiz ama çok güçlü bir metod dersidir. Üstad burada “ne anlatılacağını” değil, “nasıl anlatılacağını” öğretir.

Bu test yapılandırılmamış.